

Säästetään kustannuksista piittaamatta?

Yläkouluratkaisu

Hallituksen käsiteltäväksi 4.12.2013 jätetyssä talousarvioesityksessä todetaan, että ” *Tilat yhden yläkoulun oppilasmäärälle ovat olemassa Liperin kirkonkylässä.*” Kuitenkin valtuustoseminaarissa 25.11.2013 on tuotu selvästi esille, että tiloja ei ole riittävästi vaan Liperiin tarvitaan vähintään kaksi uutta luokkatilaa. Väestönkasvun myötä kahden luokkatilan riittävyys on kyseenalaista, lisärakentamisen tarve on toden näköisesti tätä suurempi.

Suuryläkoulun mallissa investointitarve on miljoonaluokkaa. Kahden yläkoulun mallissa investointeja ei ole lainkaan.

Talousarvioesityksessä todetaan myös: ” *Mikäli kaksi luokkatilaa vuokrattavina parakkiluokkina tarvittaisiin yläkouluyhdistämisvaiheessa, toimenpide on tarkoituksenmukaista toteuttaa tulevien vuosien perusopetuksen kustannustehokkuusnäkökulmassa mm. saatavien palkkaussäästöjen ja keskitettyjen tukipalvelujen näkökulmasta.*” Investointitarve ei katoa parakkiratkaisun myötä. Käytännössä siis parakkiratkaisulla pyritään siirtämään rakennuskuluja vuoteen 2015, mutta tekemään päätös Viinijärven yläkoulun lakkauttamisesta mahdollisimman pian.

Parakkiratkaisu on epämiellyttävä etenkin oppilaiden kannalta, mutta toimimaton myös talouden näkökulmasta: parakkien kulut syövät yläkoulujen yhdistämisellä tavoitellut säästöt. Poliittisten aikataulujen sovittamisen lisäksi parakkiratkaisulle ei löydy mitään muuta loogista tai taloudellista perustetta.

Viinijärvi tulee säilyttää yhtenäiskouluna (luokat 1-9) kyläkouluratkaisusta huolimatta

Talousarvioesityksessä esitetään myös Käsämän ja Salokylän kyläkoulujen lakkauttamista.

Kahden yläkoulun säilyttäminen on täysin riippumaton kyläkouluratkaisusta. Tarvittaessa Viinijärven alakoulun tiloihin voi tulla noin 25 oppilasta lisää.

Vaihtoehto Z:n mukaan Käsämän kyläkoulu tulisi säilyttää. Jos valtuusto lakkautuspäätökseen kuitenkin tekee, on silloin huomioitava että kaikki Käsämän koulun oppilaat eivät sovi Viinijärven koulun tiloihin. Oppilaista noin 25 voidaan sijoittaa Viinijärven alakouluun, loput asuinpaikkansa mukaan Ylämyllyn tai Liperin kouluihin.

Käsämän koulun lakkauttamista ei voi käyttää tekosyynä Viinijärven yläkoulun lakkauttamiselle. Asiat eivät ole sidoksissa toisiinsa.

Investointipaine suuryläkoulupäätöksessä

Jos yläkoulut sulautetaan, uusien luokkatilojen rakentamisen yhteydessä tulee varmasti eteen muitakin perusparannustarpeita. Rakennushankkeissa kulujen kasvu on itsestään selvää. Esimerkiksi Lautasuon päiväkodin (60 lapsen tilat) *korjaustyöt* maksoivat miljoonan.

Teknisen johtajan 1.12.2013 tekemän arvion mukaan ” *Kustannukset ilman uuden rakentamista ovat noin 200 000 € sisältäen Viinijärven päiväkodin siirron koululle ja tarvittavat muutokset kirkonkylän koulukeskukseen. Kaiksi uutta luokkatilaa kirkonkylälle maksaa noin 450 000 - 500 000 €.*”

Muutostöihin esitetty 200 000 € ei voi riittää vaadittaviin muutoksiin:

- Liperiin neljä työhuonetta erityisopetukseen
- Liperiin kaksi työhuonetta opettajille
- Liperiin ruokalan laajennus
- Viinijärven kaikki muutokset
 - päiväkotikäyttöön soveltuvat wc-tilat
 - tekstiilityöluokan siirto kuvataideluokkaan (suurin investointi sähkötöissä)
 - päiväkodin ja muiden opetustilojen eristäminen toisistaan: otettavan huomioon äänieristykset, liikennejärjestelyt, ulkopuolisten kulkeminen alueella
 - koulun alueella on kirjasto, joten päiväkotisi sijaitseisi julkisten tilojen yhteydessä. Päiväkodin piha-alue olisi eristettävä ja varmistettava lasten turvallinen liikkuminen alueella.
 - sähkötyöt päiväkodille
 - ulkovaatteiden kuivaustilat päiväkodille, uudet varastotilat ulkoilu- ja leikkivälineille
 - kaikkien leikkivälineiden siirto ja piha-alueiden rakentaminen

Yläkouluselvityksen oppilasmääräennuste perustuu tilastokeskuksen syntyvyyslukuihin. Yläkouluselvityksen ennuste on saatu näyttämään siltä, että oppilasmäärä pysyy vakiona. Ennusteessa ei ole otettu huomioon muuttoliikettä, vaikka kunnassa panostetaan vahvasti kaavoitukseen ja markkinointiin. Esimerkiksi Ylämälyllä on lähtenyt liikkeelle yksityiskaavaotteinen 120 asukkaan alue, Viinijärvellä on juuri valmistunut kunnallistekniikka joenrannan 13 tontille.

Liperin kunnan väestömäärä on kasvanut vahvasti vuodesta 2003 lähtien. Jos kunnan väkimäärä jatkaa vuosittaista 100 henkilön kasvua, on tarve uudelle opetustilalle edessä hyvin nopeasti.

Uuden rakentamiseen esitetty 450 – 500 000 € ei voi riittää kaikkiin rakennustarpeisiin:

- Liperiin kouluun välittömästi kaksi kokonaan uutta opetustilaa. Nopealla aikataululla tarvitaan vielä vähintään kolmas lisäluokka väestön kasvun vuoksi.
- Suuryläkoulun tilat on saatava myös toiminnallisesti laadukkaiksi ja toisiinsa hyvin niveltäviksi. Hätäratkaisu ei riitä. Lisäksi esim. ulkoalueet ja informaatiotekniikka asettavat omia vaatimuksiaan, rakennushankkeen edetessä kulut tulevat varmasti kasvamaan.
- Pääluottamusmies, tuleva työsuojeluvaltuutettu Antti Uski totesi kuulemistilaisuudessa, että opettajanhuoneen tilat ovat nykyiselläänkin ahtaat. Jos Viinijärven henkilökunta siirretään Liperiin, niin edessä on väistämättä opettajahuoneen lisärakentaminen.
- Yhden yläkoulun mallia on puolusteltu valinnaisaineiden lisääntymisellä. Valinnaisaineista suosituimmat ovat kotitalous, tekninen työ ja liikunta, erikoiskursseilla ei ole ollut hirveästi kysyntää. Suuryläkoulussa tilat olisivat riittämättömät, suosittuja valinnaisaineita ei saataisi toteutumaan kaikille halukkaille. Ratkaistaanko tämäkin asia lisärakentamisella?
- Suuryläkoulun tiloissa ei olisi enää mahdollista järjestää iltapäiväkerhoa, tiloja ei ole riittävästi. Ratkaistaanko tämäkin asia lisärakentamisella?
- 2.12.2013 julkaistusta Kouluterveyskyselystä käy selville, että Liperin kunnassa oppilaille on vaikeuksia päästä kouluterveydenhoitajan vastaanotolle. Suuressa koulussa yksi terveydenhoitaja on liian vähän, uutta lisätilaa tarvitaan myös terveydenhoitoon.

Yläkoulujen yhteisiä opettajia on viisi: tekstiilityö, ortodoksinen ja ev. lut uskonto, ranska sekä venäjä. Yhden yläkoulunkin mallissa ortodoksisen uskonnon opettaja jää kiertäväksi. Kulut toimipisteitten välillä kulkemisesta ovat nyt noin 10 000 € vuodessa. Yhden yläkoulun mallissa tästä saatava säästö on pieni, koska kiertäviä opettajia jää edelleen.

Valinnaisena olevan saksan kielen opettamisen kuluja on liioiteltu, todelliset kulut ovat 1500 – 2000 € vuodessa. Yhteinen ryhmä on vuorovuosina ollut joko Liperissä tai Viinijärvellä, opetuksen järjestäminen on vapaaehtoista.

Kustannusvertailussa Kontiolahteen täytyy ottaa huomioon että Kontiolahten kuntarakenne ei ole samanlainen kuin Liperissä. Kontiolahteen sijaan tavoitteeksi tulisi ottaa kolmetaajamainen Imatra, kaupunkia on kehuttu kuntatalouden pitkäjänteisestä hallinnasta, se on saanut lastensuojelupalkinnon hyvinvointineuvolasta, yläkouluja 28 000 asukkaan kaupungissa on 4.

Vuokraparakit tuovat välittömästi lisää kustannuksia kunnalle. Arviomme kahden vuokraparakin hinnasta kunnallisteknisine liitännöineen ja tilakuluineen on noin 100 000 €/vuosi.

Kannattaako ottaa riskiä uuden rakentamisesta nyt, kun ei vielä ole tietoa:

- Liperin väestömäärän kehityksestä
- oppivelvollisuuden nostosta
- maksimiryhmäkoon laista

Viinijärven koulun luokissa riittää fyysinen tila 30 oppilaan tarpeisiin. Viinijärven koulun tilat ovat hyväkuntoiset, edulliset ja yläkoulukäyttöön hyvin sopivat.

Suuryläkoulun muodostaminen Liperiin tarkoittaisi kahden - kolmen kokonaan uuden luokkahuoneen rakentamista ja useita remontteja nykyisiin tiloihin. Kun tähän lisätään Viinijärven koululle tehtävät muutokset, investoinnit ovat joka tapauksessa miljoonaluokkaa. Kun säästöjä voidaan saavuttaa myös kahden yläkoulun mallissa, jää suuryläkoulun taloudellinen hyöty marginaaliseksi, tai olemattomaksi. Miljoonainvestointien takaisinmaksuaika olisi kohtuuttoman pitkä tai pahimmillaan investointeja ei pystyttäisi koskaan kattamaan kun säästöjä ei ole saavutettu. Käteen jää vain kuluja ja kuntalaisten tyytymättömyyttä.

Lopuksi muistutamme, että yläkoulupäätöksen on kestettävä myös hallinto-oikeuden valituskäsittely. Jos lakkautuspäätös syntyy ja sitä perustellaan säästöillä, on säästöjä synnyttävä myös hallinto-oikeuden tarkastelussa.

Viinijärvellä 4.12.2013

Viinijärven vanhempainneuvosto VANNE

<http://proviinijarvi.wordpress.com>